

ANATOMIA

Lämmittely

Kuvaile jotakin ihmistä, jonka tunnet. Kerro esimerkiksi:

- Kuka hän on? Miltä hän näyttää fyysisesti?
- Missä tutustuit häneen?
- Millainen persoona hän on?
- Miten hän hoitaa kuntoaan / terveyttään?
- Mitä olet oppinut häneltä?

Dialogit

1. Fysioterapiassa

Sinulla on polvessa vaivaa ja lääkäri on kieltänyt sinulta sinun rakkaan harrastuksen koripallon. Menet fysioterapeutille.

Fysioterapeutti:	***
Sinä:	(Vastaa kysymykseen) (25 sek.)
Fysioterapeutti:	***
Sinä:	(Vastaa jotain) (20 sek.)
Fysioterapeutti:	***
Sinä:	(Kerro, mitä ajattelet.) (25 sek.)
Fysioterapeutti:	***
Sinä:	(Kysy jotakin) (10 sek.)
Fysioterapeutti:	***
Sinä:	(Vastaa jotakin) (20 sek.)
Fysioterapeutti:	***
Sinä:	(Kysy jotakin) (20 sek.)
Fysioterapeutti:	***
Sinä:	(Kiitä ja kommentoi lyhyesti) (15 sek.)

MALLI

Fysioterapiassa

Sinulla on polvessa vaivaa ja lääkäri on kieltänyt sinulta sinun rakkaan harrastuksen koripallon. Menet fysioterapeutille.

Fysioterapeutti: No hei! Minkälaista vaivaa sulla on?

Sinä: ***

Fysioterapeutti: Vai niin sulle on sanottu. No tuus tänne niin katotaan vähän sun asentoja.

Sinä: ***

Fysioterapeutti: Joo, oikealta puolelta sä et oo ihan suora. Huomaatko, että käytät sitä puolta enemmän?

Sinä: ***

Fysioterapeutti: Mä neuvon sulle muutaman liikkeen, joita sun pitäs nyt tehdä ainakin puoli vuotta melkein joka päivä. Saadaan sitten korjattua sun asennot.

Sinä: ***

Fysioterapeutti: Sun selän pitää olola ihan suora ja sitten astut vähän niin kuin askelkyykkyyn eteenpäin. Toistat 15 kertaa molemmilla puolilla. Sattuuko?

Sinä: ***

Fysioterapeutti: Tässä liikkeessä on tärkeää, että sun selkä on ihan suora.

Sinä: ***

Fysioterapeutti: Oikein hyvä, jos teet aamulla ja illalla näitä, mutta ainakin kerran päivässä.

Sinä: ***

2. Hierojalla

Sinulla on niska kipeä. Menet hierojalle. Mitä puhutte?

Tilannetehtävät

1. Olet fysioterapiassa. Terapeutti antaa sinulle ohjeita, mutta et ole samaa mieltä.
2. Olet fysioterapiassa. Kysyt lisää liikkeestä jota hän neuvoo.
3. Olet fysioterapiassa. Liike, jota terapeutti neuvoo, on kivulias. Mitä sanot?
4. Olet hierojalla. Kerro, miltä sinusta tuntuu.
5. Varaa aika fysioterapeutille.
6. Varaa aika hierojalle.
7. Peruuta fysioterapeutin / hierojan aika.
8. Kysy lisää urheiluhierojan palveluista.
9. Olit hierojalla, mutta sinun lihakset tulivat tosi kipeäksi. Valita.
10. Kävit fysioterapeutilla 5 kertaa, mutta sinun laskussa on 10 kertaa.

Mielipide

- A. Ihmiset eivät huolehdi lihasten hyvinvoinnista tarpeeksi.
- B. Fysioterapeutin palveluja on liian vähän ja niihin on vaikea päästä.

Kertominen

1. Kuvaile, millainen ruumiinrakenne sinun perheenjäsenillä on. Mikä on sinun suvussa tyypillistä? Entä ulkonäkö?
2. Millaisissa asioissa fysioterapia auttaa?
3. Jos joutuisit luopumaan jostakin aistista tai ruumiinosasta, mikä se olisi ja miksi?
4. Mitä kaikkea käsillä / jaloilla / suulla voi tehdä? Mihin päätä tarvitaan?
5. Miten hoidat aivojasi?
6. Mitä tapahtuu ihmisen vatsassa / keuhkoissa / sydämessä?
7. Saavatko kauniit ihmiset paremmin töitä kuin rumat? Missä ammateissa hyvästä ulkonäöstä on hyötyä?
8. Voiko invalidina elää täyttä elämää.
9. Omia kokemuksiani kehitysvammaisten kanssa työskentelystä.
10. Urheilu ja doping
11. Kokemuksiani hierojalla käymisestä. Rakastan / inhoan hierontaa. Mikä on sinun hierontalajisi?

APTEEKKI

Lämmittely

Mikä se on?

Lääkemääräys = resepti

Otetaan kipuun

On työssä apteekissa

Käytetään kuiville käsille

Laitetaan silmiin

Voi ottaa, jos ei syö monipuolista ruokaa

Laitetaan esim. Nyrjähtäneen nilkan ympärille

Kun haluaa reseptilääkkeen, pitää ottaa

Kun haluaa Kela-korvauksen, pitää näyttää

Farmaseutti liimaa lääkkeisiin

Ja hän kertoo asiakkaalle

Mitä apteekista voi ostaa?

Käytkö sinä usein apteekissa?

Mitä sinä ostat apteekista?

Mikä on reseptilääke?

Mikä on käsikauppalääke?

**ALIAS 1
APTEEKIN TAVAROITA**

tabletti	pilleri	kapseli	lääkemitta	mikstuu- ra	nenätipat
silmätipat	voiteet	geelit	peräpuikko = suppo = peräruiske	injektio = ruiske	rokotus
tipassa	inha- laattori = piippu	lääkelaastari	lääkemääräy- s = resepti	särkylääk- keet	kuumelääkkeet
antibiootti	hiilitablet- it = lääkehiili	kyypakkaus	nuhalääke	yskänlää- ke	huulirasva
maitohappoba- kteerit	närästysl- ääke	ummetuslääke	ripulilääke	vitamiinit	matkapahoinvoi- ntilääke
silmätipat	nenäsum- ute	voiteet = rasvat	hydrocortiso- n-voide = kortisonivoi- de	aurinkov- oide = aurinkora- sva	hyttysmyrkkyy
laastarit	rakkolaas- tarit	pinsetit	sidetarpeet	rasvataito- kset	haavateippi
laastarit	sormilast- a	haavanpuhdist- usneste = puhdistusaine = desinfiointiaine	ensiaputarvi- kkeet	kuumemi- ttari	

ALIAS 2 APTEEKIN OPASTEITA

allergiat	aurinko	eläintuotteet	haavanhoito ja desinfiointi	hiusten ja päänahan hoito	hygienia
hyönteiskarkotteet	ihonhoito	intiimituotteet	kipu ja flunssa	kosmetiikka	luontais- tuotteet
matkalle	ravitsemus ja painon- hallinta	raskaus ja äitiys	silmät, korvat ja nenä	suunhoito	vatsan hyvinvointi
Vitamiinit					

Dialogit

Tee dialogi. Sinulla on seuraava ongelma:

YSKÄ

HAAVA

NUHA

KUIVA IHO

RIPULI

KUUMETTA

MAHA SEKAISIN

PÄÄNSÄRKYÄ

SILMÄSSÄ KUTINAA

KUUKAUTISET MYÖHÄSSÄ

Tilannetehtävät

1. Tarvitset apua, tarvitset apteekista jotakin ja pyydät, että ystävä auttaa.
2. Sulla on allergia ja haluaisit allergialääkettä.
3. Epäilet, että olet raskaana ja haluaisit ostaa raskaustestin.
4. Olet apteekissa tai lääkärissä, mutta sä olet unohtanut kela-kortin ja ajokortin kotiin.
5. Kysy neuvoa seuraavassa ongelmassa:
 - ✓ silmää kutittaa
 - ✓ rakko jalassa
 - ✓ lapsella on kuumetta
 - ✓ vauvalla on kuumetta
 - ✓ korva on kipeä
 - ✓ sormi on turvonnut
 - ✓ epäilet, että olet raskaana
 - ✓ flunssa on tulossa
 - ✓ tarvitset sidetarpeita
 - ✓ ostat desinfiointiainetta eläimelle
 - ✓ on ripuli
 - ✓ on yskä
 - ✓ on nuha
 - ✓ on kurkku kipeä
 - ✓ on vaihdevuodet
 - ✓ et voi nukkua
 - ✓ kädet ovat kuivat
 - ✓ on hiivatulehdus
 - ✓ väsyttää
 - ✓ olet masentunut

Kertominen

- A. Farmaseutin työ kotimaassani ja Suomessa
- B. Apteekissa on hyvä / huono asiakaspalvelu
- C. Unelmieni apteekki
- D. Hyvä apteekkari / proviisori / farmaseutti
- E. Miksi asiain apteekissa

HÄTÄTILANNE

Lämmittely

ALIAS 1

ONNETTOMUUS	PALOVAMMA	TAJUISSAAN	TAJUTON	HÄTÄNUMERO	HÄTÄTILANNE
VARO	VAARALINEN	SAIRAUSSKOHTAUS	SYDÄNKOHTAUS	HAAVA	VUOTAA VERTA
HENGENVAARA	TAPPELU	PAHOINPITELY	KADONNUT	EKSYNYT	KARANNUK
PUDONNUT	TÖRMÄNNYT	ASE	RYÖSTÖ	ONNETTOMUUS	AMBU-LANSSI

ensiapu

sattua

pieni tapaturma

vapaa-aika

iso onnettomuus

sairauskohtaus

onnettomuuspaikka

laki

onnettomuustilanne

tarkka osoite

noudattaa ohjeita

sulkea

opastaa

selkeästi

hätäilmoitus

pelastaminen

kuljetus

hoito

Dialogit

Tilanne 1: Hätäkeskus

Näet, että nuori nainen makaa kadulla. Yrität herättää häntä, mutta hän ei vastaa. Soitat hätänumeroon.

Virkailija: ***
Sinä: (esittele itsesi ja kerro asiasi) 20 s.
Virkailija: ***
Sinä: (vastaa) 10 s.
Virkailija: ***
Sinä: (vastaa ja kerro, onko naisella vammoja)
Virkailija: ***
Sinä: (vastaa)
Virkailija: ***
Sinä: (vastaa)
Virkailija: ***

MALLI

Virkailija: 112, miten voin auttaa?
Sinä: ***
Virkailija: Hengittääkö hän?
Sinä: ***
Virkailija: Vuotaako hän verta?
Sinä: ***
Virkailija: Tiedätkö, mitä on tapahtunut?
Sinä: ***
Virkailija: Me lähetetään sinne apua. Sanotko vielä osoitteen?
Sinä: ***
Virkailija: Kiitos, että soittit. Odota nyt sulkematta puhelinta. Apu on tulossa.

Tilanne 2: Onnettomuus

Olet kuullut, että ystäväsi on ollut onnettomuudessa ja on nyt sairaalassa. Soitat hänelle.

Ystävä: ***
Sinä: (esittele itsesi ja kerro, miksi soitat) 15 s.
Ystävä: ***
Sinä: (Reagoi ja kysy jotakin lisää) 15 s.
Ystävä: ***
Sinä: (Tarjoa ystävälle jotakin apua.) 15 s.
Ystävä: ***
Sinä: (Vastaa ja kysy paikkaa.) 10 s.
Ystävä: ***

MALLI

Olet kuullut, että ystäväsi on ollut onnettomuudessa ja on nyt sairaalassa. Soitat hänelle.

Ystävä: Maija
Sinä: ***
Ystävä: No juu, niin olin. Mä olin menossa pyörällä töihin ja sitten siinä Leppäkadulla auto törmäsi muhun suojatiellä.
Sinä: ***
Ystävä: No mä en tiedä vielä, mutta ainakin käsi on murtunut ja ilmeisesti selässä on myös jotain, koska se on tosi kipeä. Ne ottaa vielä magneettikuvat tänään. Onneksi mulla oli kypärä päässä.
Sinä: ***
Ystävä: No kiitos. Se olis kyllä mahtavaa. Sä olet tosi hyvä ystävä. Milloin sä voisit tulla käymään täällä?
Sinä: ***
Ystävä: Mä oon tässä yliopiston sairaalassa. Osasto 10. Kiitos tosi paljon ja nähdään pian.

Tilannetehtävät

Mitä sanot?

1. Näet hätätilanteen (keksi itse, mitä on tapahtunut). Soita hätänumeroon.
2. Olet nähnyt auto-onnettomuuden. Poliisi kysyy sinulta, mitä tapahtui. Vastaa poliisille.
3. Olet lenkillä ja näet, että nuori nainen makaa kadulla. Mitä sanot hänelle?
4. Näet, että naapurin lapset leikkivät vaarallisessa paikassa. Varoita heitä.
5. Olet suojatiellä ja auto melkein törmää sinuun. Mitä sanot kuljettajalle?
6. Olet metsässä ja et tiedä, missä olet. Soitat hätänumeroon. Mitä sanot?
7. Sinun kodissa haisee pahalta. Epäilet, että se on kaasua. Soita hätänumeroon.
8. Teit ruokaa ja se paloi. Naapuri on soittanut 112 ja palomiehet ovat sinun oven takana. Mitä sanot?
9. Näet kun mies kaatuu polkupyörällä. Mitä sanot miehelle?
10. On sähkökatkos.
11. Olet hirvikolarissa.
12. Ystäväsi on juuri muuttanut Suomeen. Kerro hänelle, mitä täytyy tehdä, jos on hätätilanne.

Kertominen

- A. Onnettomuus tai sairauskohtaus voi muuttaa koko elämän.
Onko sinulla tai läheisellä ollut sairauskohtaus tai onnettomuus? Mitä tapahtui?
Miten onnettomuus tai sairaus voi muuttaa elämää?
Pelkäätkö onnettomuuksia tai sairauksia? Miksi / miksi et?
- B. Turvallinen liikenne
Millainen liikenne on turvallista?
Millä sinä tavallisesti kuljet esimerkiksi töihin tai kauppaan?
Mikä liikenteessä on vaarallista?
Pelkäätkö liikenteessä? Miksi / miksi et?

Mielipide

- A. Ihmiset eivät enää auta toisiaan.
- B. Suomi on turvallinen maa.
- C. Suomessa on liian vähän poliiseja.

TUTKIMUKSET

Lämmittely

Milloin ja miksi olit sairaalassa?

Onko sinusta otettu röntgenkuvia? Milloin? Miksi? Mitä löytyi?

Milloin viimeksi olit laboratoriossa? Mitä näytteitä hoitaja otti?

Milloin olit hammaslääkärissä? Mitä sinulle tehtiin?

Oletko ollut magneettikuvassa? Miksi?

Mitä muita tutkimuksia sinulle on tehty?

Oletko ollut leikkauksessa?

Aistit

Hajuaisti

Näköaisti

Kuuloaisti

Tuntoaisti

Makuaisti

Aistiverbit

katsoa

nähdä

haistaa

kuulla

katsella

tuntea

kuunnella

maistaa

näyttää
kuulostaa
haista
maistua
tuntua
tuoksua

oire
sairaus
tauti
kuume
yskä
nuha
nenä vuotaa
aivastaa
flunssa
vilustunut
nenä tukossa
kurkku kipeä

tulehdus
selkä kipeä
korkea verenpaine
matala verenpaine
korkea verensokeri
matala verensokeri
diabetes
allergia
kutina
näppylät
ihottuma
vesirokko

tuhkarokko
vihurirokko
tulirokko
verenvuoto
mustelma
tikku sormessa
käsi murtunut
jalka poikki
nilkka nyrjähtänyt
migreeni
päänsärky
päätä särkee
hammassärky
vihloa
reikä hampaassa
vatsatauti
ripuli
ilmavaivat
vatsa löysällä
vatsa kovalla
ummetus
laihduttaa
laihtua
lihoa
turvotus

oksentaa
oksennustauti
vatsatauti
paha olo
näristää
näristys
huimata
huimaus
pyörtyä
epilepsia
sattua
särkeä
kieltäytyä
kipu, särky
pahoinpitely
korvaus
murtautua
huume, huumeet
puhaltaa
rattijuoppo
ylinopeus
loukkaantua
kolari, onnettomuus
liikenne
turvallisuus

vaara, vaarallinen
epäillä
vamman
vakava

Dialogit

- A. Äiti / isä herättää lapsen aamulla. Lapsi kertoo, että hän on kipeä.
- B. Äiti / isä soittaa terveysasemalle, koska tyttärellä on korkea kuume ja yskä.
- C. Äiti / isä ja lapsi menevät terveysasemalle ja ilmoittautuvat.
- D. Lääkäri ottaa äidin / isän ja lapsen vastaan. Hän määrää antibiootteja ja yskänlääkettä.
- E. Laboratoriossa
- F. Hammaslääkärissä
- G. Röntgenissä
- H. Magneettikuvassa

Tilannetehtävät

1. Olet menossa Intiaan, mutta tarvitset rokotuksen. Haluat lisää informaatiota, millaisia rokotuksia tarvitaan.
2. Olet unohtanut käydä hammaslääkärissä ja haluaisit tarkistusajan.
3. Soitat hammaslääkärille, sulla on hammas lohjennut tai kipeä.
4. Haluaisit tekohampaat.
5. Kerro kaverille tapahtumasta. Kuka? Mitä? Missä? Milloin?
 - A. Joensuulainen 21-vuotias mies ajoi autolla ilman ajokorttia ja huumeissa. Poliisi pysäytti miehen tiistaina kello 14.20 Wahlforssinkadulla. Mies puhalsi nolla promillea, mutta huume testi oli positiivinen. Miestä epäillään rattijuopumuksesta ja huumeen käytöstä. Hänellä ei ole ajokorttia.
 - B. 16-vuotias koulupoika ei antanut kännykkää koulunkäyntiavustajalle oppitunnilla. Poika otti koulunkäyntiavustajaa kiinni kädestä. Koulunkäyntiavustajan käsi loukkaantui ja se piti leikata. Koulunkäyntiavustaja halusi 5000€ kivusta ja särystä. Koska tekijä oli nuori, hän maksaa 2800€.
 - C. Kun ihmiset palaavat kesämökille, he voivat huomata, että joku on murtautunut mökille ja varastanut tavaraa. Viime vuonna mökkimurtoja tehtiin 1220. Mökiltä varastetaan tavarat, jotka voi myydä ja niistä voi saada rahaa.
 - D. Perjantaina aamuyöllä 23-vuotias mies ajoi rajua ylinopeutta Kuopion moottoritieellä. Sivullinen ilmoitti hätänumeroon, että auto törmäsi moottoritien kaiteeseen. Mies juoksi pois paikalta. Poliisi sai miehen kiinni, kun hän juoksi moottoritieellä. Mies puhalsi alkometriin 1,8 promillea. Häntä epäillään törkeästä rattijuopumuksesta ja liikenneturvallisuuden vaarantamisesta.

- E. 16-vuotias poika törmäsi mopolla henkilöautoon Lapinlahdella maanantaina iltapäivällä. Onnettomuus tapahtui Rommeikonmäentien ja Kukkurantien risteyksessä noin kello 13.30. Mopoilija loukkasi jalkansa. Ambulanssi vei pojan hoitoon. Vamma ei ole vakava.
- F. Pikkupojat sytyttivät tulipalon vanhassa vanhainkodissa Saattotiellä, Mikkelissä. Pojat olivat rikkoneet ikkunoita ja ovia, että pääsivät sisälle taloon. He sytyttivät pyörätuolin palamaan. Naapuri huomasi ja meni katsomaan, mitä pojat tekivät. Pojat lähtivät, mutta tulipalo oli jo syttynyt. Naapuri soitti palokunnan noin kello 18. Neljä 10 – 12-vuotiasta poikaa pakenivat polkupyörillä. Palokunta tuli ajoissa ja sammutti pyörätuolin, muuten koko talo olisi palanut.

Mielipide

A. Mitä ajattelet sairastamisesta?

Kuuluuko sairastaminen ihmisen elämään?

Mikä on sairaus, jota et ikinä haluaisi itsellesi?

Mikä on hyvä sairaus sairastaa? Kasvattavatko sairaudet ihmistä?

Mikä on sinun suhteesi lääkkeisiin? Jos olet sairas, otatko mielelläsi vähän droppia vai kärsitkö vähän?

B. Sairaanhoido Suomessa

Miten toimitaan Suomessa?

Saako Suomessa apua riittävän nopeasti?

Mitä hyviä ja mitä huonoja puolia Suomen systeemissä on?

Miten tutkimuksiin pääsee? Millaisia tutkimuksia on?

Onko sairaaloissa ja terveyskeskuksissa riittävästi henkilökuntaa?

Mikä on erilaista sinun kotimaassa?

C. Sairaanhoidajien rekrytointi ulkomailta. Hyvät ja huonot puolet.

D. Hyvä lääkäri / kätilö / sairaanhoitaja

Kertominen

- A. Valitse yksi sairaalareissu tai tutkimus (leikkaus, synnytys, magneettikuvaus, laboratoriokäynti, hammaslääkärikäynti, röntgenkuvaus...) ja kerro siitä.
- B. Suosittele jotakin terveydenhoitopalvelua (voi olla esimerkiksi Terveystalo, Mehiläinen...)
- C. Oma tai lapsen sairauskertomus

LABRA, RÖNTGEN JA HAMMASLÄÄKÄRI

Lämmittely

Tee kysymys / jatkotarina

Lähetä

Syömättä

Juomatta

Ottaa vuoronumero

Odottaa aulassa

Ottaa verikoe

Odottaa tuloksia

Lääkärin soittoaika

Neula

Ruisku

Näytepurkki

Ottaa pissanäyte

Anteeksi, mutta minä pelkään pistämistä.

Milloin tulokset tulevat?

Ole hyvä ja käy istumaan.

Kiitos.

Saisinko Kela-kortin?

Ole hyvä.

Oletko ollut syömättä ja juomatta?

Kyllä, olin syömättä 8 tuntia

Otitko lääkkeen aamulla?

Nostatko vähän hihaa, niin laitan tämän puristussiteen.

Ja puhdistan.

Nyt vähän pistää.

Painatko tuosta pari minuuttia.

Pidä vielä hetki koukussa kättä, että ei tule mustelmaa tai ala veri vuotaa.

Milloin tulokset tulevat?

Lääkäri soittaa teille tuloksista. Näissä menee pari päivää.

Dialogit

Laboratoriossa

Menet laboratorioon. Sinulla on työterveyshoitajan lähete, et ole sairas. Menet vain tutkimuksiin.

Hoitaja: ***
Sinä: (Vastaa jotakin) (10 sek.)
Hoitaja: ***
Sinä: (Vastaa jotain) (20 sek.)
Hoitaja: ***
Sinä: (Kerro, mitä ajattelet pistämisestä.) (25 sek.)
Hoitaja: ***
Sinä: (Vastaa jotakin) (10 sek.)
Hoitaja: ***
Sinä: (Sano jotakin positiivista hoitajalle.) (20 sek.)
Hoitaja: ***
Sinä: (Kysy tuloksista) (20 sek.)
Hoitaja: ***
Sinä: (Kiitä ja kommentoi lyhyesti) (15 sek.)

MALLI

Laboratoriossa

Menet laboratorioon. Sinulla on työterveyshoitajan lähete, et ole sairas. Menet vain tutkimuksiin.

Hoitaja: Kiseleff

Sinä: ***

Hoitaja: Tule sisään, voit istua tuohon tuolille. Ota vähän takkia pois ja nosta hihaa. Sulla onkin paljon näytteitä.

Sinä: ***

Hoitaja: Hyvä.

Sinä: ***

Hoitaja: Mä yritän olla oikein varovainen. Nyt mä puhdistan. Älä katso, kun mä pistän. Nyt mä laitan tän kiristyssiteen. Nyt vähän pistää.

Sinä: ***

Hoitaja: No niin, nyt mä löysään sidettä, hengittele vaan ihan rauhassa. Ihan pian on valmista.

Sinä: ***

Hoitaja: Painatko tuosta pari minuuttia. Pidä vielä hetki koukussa kättä, että ei tule mustelmaa tai ala veri vuotaa.

Sinä: ***

Hoitaja: Lääkäri soittaa teille tuloksista. Näissä menee pari päivää.

Sinä: ***

Tilannetehtävät

6. Menet laboratorioon, mutta pelkää pistämistä.
 7. Menet laboratorioon, mutta unohdit olla syömättä ja juomatta 8 tuntia.
 8. Menet laboratorioon ja sinulta pitäisi ottaa pissanäyte, mutta sinulla ei ole pissahätä.
 9. Kysyt hoitajalta laboratoriossa, milloin tulokset tulevat.
-
1. Olet menossa röntgeniin, mutta sinua pelottaa laite.
 2. Kysyt jotakin röntgenhoitajalta.
 3. Kysyt röntgenkuvien tuloksista lääkäriltä.
-
1. Olet unohtanut käydä hammaslääkärissä ja haluaisit tarkistusajan.
 2. Soitat hammaslääkärille, sulla on hammas lohjennut tai kipeä.
 3. Haluaisit tekohampaat.
 4. Haluaisit, että hammaslääkäri ottaa röntgenkuvat sinun hampaista.
-
1. Huomaat, että olet raskaana ja kerrot asiasta sinun miehelle / poikaystävälle.
 2. Tyttöystävä / vaimo kertoo, että hän on raskaana.
 3. Varaat neuvola-ajan vauvalle.
 4. Kerrot vauvauutisista ystävälle.

Mielipide

- A. Lapsettomuus –onko se tabu?
- B. Kaunis hymy hurmaa ihmisen kuin ihmisen. Mitä hampaat merkitsevät ihmiselle?
- C. Verenluovutus on todella tärkeä asia

Kertominen

- A. Hammaslääkärissä Suomessa ja kotimaassani.
- B. Näin hoidan hampaitani.
- C. Raskaus on elämän parasta / pahinta aikaa.
- D. Neuvolatoiminta Suomessa.

Lämmittely

Mitä päihteet ovat?

Mitä erilaisia päihteitä tiedät?

Mitä tiedät suomalaisten päihteiden käytöstä?

Miten suomalaisten päihteiden käyttö eroaa sinun kotimaasi päihteiden käytöstä?

Liittykö päihteiden käyttö joskus uskontoon?

Miten päihteet liittyvät rikollisuuteen?

Mitä kansansairauksia Suomessa on?

Miksi?

Mitä kansansairauksia sinun kotimaassasi on?

Miksi?

Miten kansansairauksia voisi parantaa?

Mitä ammattitauteja sinun ammatissasi on?

viina

tupakka

huumeet

päihteet

alkoholi

huumeriippuvuus

kannabis

suonensisäiset huumeet

sekakäyttäjä

astma ja allergiat

diabetes

muistisairaudet

sydän- ja verisuonisairaudet

syöpä

verenpaine

tuki- ja liikuntaelinten sairaudet

rintasyöpä

väkivalta

diilaus

Dialogit

Lapsi haisee tupakalle

Lapsi tulee kotiin. Hän on ollut kaverin kanssa ulkona. Haistat selvästi tupakan hajun.

Äiti/Isä: (Tervehdi lasta ja kysy, missä hän oli) (10 sek.)

Lapsi: ***

Äiti/Isä: (Kysy lisätietoja) (10 sek.)

Lapsi: ***

Äiti/Isä: (Huomaat ongelman ja kysyt lapselta lisätietoja) (25 sek.)

Lapsi: ***

Äiti/Isä: (Kerro lapselle, mitä mieltä olet asiasta ja anna mahdollinen rangaistus.) (25 sek.)

Lapsi: ***

Äiti/Isä: (Anna lapselle lisäohjeita) (25 sek.)

Lapsi: ***

Malli

Lapsi haisee tupakalle

Lapsi tulee kotiin. Hän on ollut kaverin kanssa ulkona. Haistat selvästi tupakan hajun.

Äiti/Isä: ***

Lapsi: Oltiin tuolla Prismassa vaan.

Äiti/Isä: ***

Lapsi: Kavereitten kaa.

Äiti/Isä: ***

Lapsi: No en mä ite...kaverit poltti ja varmaan on takkiin tarttunut hajua....

Äiti/Isä: ***

Lapsi: Älä viitti! En mä oo mitään tehnyt..... Kaverit ne poltti...

Äiti/Isä: ***

Lapsi: On, on!

Tilannetehtävät

1. Naapuri on humalassa. Hänellä on juhlat. Haluat, että hän on hiljempaa. Soitat ovikelloa.
2. Näet ehkä 10-vuotiaan tytön polttamassa tupakkaa pihalla. Mitä sanot hänelle?
3. Sinun rappukäytävässä haisee joku makea tupakka. Ajattelet, että se on marihuanaa tai hashista. Soitat isännöitsijälle.
4. Rattijuoppo tulee sinun kodin parkkipakalle. Tunnistat henkilön. Soitat poliisille.
5. Sinulla on selkäkipua. Sinulla on lähete fysioterapeutille. Mitä kerrot hänelle?
6. Olit eilen hierojalla. Suosittele samaa hierojaa ystävälle.
7. Selitä sinun taukojumppa- tai venyttelyohjelma kaverille.
8. Sinun naapurilla on korkea verenpaine. Hän kertoo sinulle asiasta.
9. Kuulet, että sinun ystävällä on rintasyöpä. Mitä sanot hänelle?
10. Saat tietää, että sinun ystävällä on diabetes. Kysy lisää siitä.
11. Pelkää, että sinulla on joku muistisairaus. Unohtelet asioita usein. Kysy aiheesta lisää terveydenhoitajalta.
12. Huomaat, että sinulla on astmaoireita, kun hengästyit. Kysy lisää terveydenhoitajalta.

Mielipide

- A. Päihteiden käyttö Suomessa on todella huolestuttavaa.
- B. Nuorten päihteiden käyttö on vähentynyt.

Kertominen

Valitse yksi sairaus ja kerro siitä:

- A. Diabetes
- B. Muistisairaudet
- C. Rintasyöpä
- D. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet
- E. Kotimaani kansansairaudet

TYÖTERVEYS

Lämmittely

Onko sinulla ollut työterveystarkastus Suomessa?

Mitä se sisälsi?

Mitä olisi hyvä tarkastaa sinun ammatissa?

sisältää + mitä?

tarkastaa + mitä? kenet?

kysellä + mitä?

tehdä + mitä? minkä?

tarvita + minkä? mitkä?

tietää + minkä? mitä?

nähdä + minkä? mitkä?

mennä + mihin?

työskennellä +missä?

kuvailla + mitä? Minkä?

ostaa, hankkia + mitä? minkä?

vaihtaa + minkä?

Dialogit

Työterveystarkastus

Sinulla on työterveystarkastus. Hoitaja kyselee sinun työterveyteen liittyvistä asioista.

Hoitaja: ***

Sinä: (Kerro, millaista työtä teet ja miten) (25 sek.)

Hoitaja: ***

Sinä: (Vastaa ja kerro, mitä tarvitset.) (25 sek.)

Hoitaja: ***

Sinä: (Vastaa myöntävästi) (20 sek.)

Hoitaja: ***

Sinä: (Vastaa kysymykseen, kuvaile sinun työtila.) (25 sek.)

Hoitaja: ***

Sinä: (Vastaa)
Hoitaja: ***

MALLI

Työterveystarkastus

Sinulla on työterveystarkastus. Hoitaja kyselee sinun työterveyteen liittyvistä asioista.

Hoitaja: Moi! Kuka olet ja minkälaista työtä sinä teet?

Sinä: ***

Hoitaja: Jaahas. Miten sinä näet? Millainen näyttö sinulla on? Millaiset silmälasit sinulla on?

Sinä: ***

Hoitaja: Kirjaan muistiin, voimme laittaa sinulle lähetteen optikolle. Työterveys voi korvata uusista laseista sovitun minimisumman 150€. Jos haluat kalliimmat lasit, erotuksen maksat itse.

Sinä: ***

Hoitaja: Entä sun työhuone. Millaisessa asennossa sä työskentelet?

Sinä: ***

Hoitaja: Ehkä sulla voisi olla satulatuoli, rullahiiri tai lisänäyttö? Oletko ajatellut moottoripöytää?

Sinä: ***

Hoitaja: Mä kirjoitan sen raporttiin. Nyt katsotaan sun näkö, kuulo ja mitataan sun verenpaine. Mä kirjoitan sulle myös lähetteen labraan.

Tilannetehtävät

Olet työterveystarkastuksessa.

1. Sinun pitää kuvailla sinun työympäristö ja työajat.
2. Sinun pitää kertoa, millainen sinun työn psykososiaalinen kuormitus on. Onko työ yksitoikkoinen / vaatiiko se, että olet valpas koko ajan? Onko liikaa tietoa? Onko vaikeita kommunikointitilanteita usein?
3. Ovatko sinun työn järjestelyt kunnossa? Onko paljon painetta? Onko yötyö? Matkustatko paljon? Onko kiire?
4. Millainen työyhteisö sinulla on? Saatko apua, kun tarvitset?
5. Millaisia tapaturmia sinun työssä voi tulla?
6. Sinulla on tosi korkea verenpaine. Tämä on uusi informaatio sinulle.
7. Sinun näkö on tosi huono. Ehdotat näyttöpäätelasien hakemista.
8. Haluat kysyä terveydenhoitajalta jotakin. Mitä?

Mielipide

- A. Mitä työpaikan pitäisi järjestää työntekijälle, että hänellä olisi hyvä työympäristö?
- B. Miten työterveyshuollon pitäisi toimia?

Kertominen

- A. Työterveyshuolto kotimaassani ja Suomessa.
- B. Onnettomuus työpaikalla

HYVINVOINTI

Lämmittely

Tee ja puhu lauseita:

Esimerkiksi:

Minua naurattaa usein, jos mä katson Eddie Murphyn elokuvia.

Joskus mua ärsyttää, kun mä unohdan ostaa maitoa kaupasta.

Mun lasta kutittaa aina tädin luona paljon, koska hänellä on kissa. Ja hän on allerginen kissoille.

Vastaa ja reagoi sopivasti.

- Mitä sulle kuuluu?
- Miten sulla menee?
- Miten voit?
- Miltä sinusta tuntuu?
- Mikä fiilis sulla on nyt?
- Olin flunssassa viime viikolla.
- En tule kurssille tänään. Mä oon kipeä.
- Mulla päätä särkee.
- Mennäänkö apteekkiin? (Vastaa kieltävästi)
- Mä oon todella väsynyt!
- Mulla on kova selkäkipu. Mikä auttaa?
- Mihin Buranaa käytetään?
- Mulla on hammas kipeä.
- Minua itkettää...
- Mulla on nenä tukossa.
- Mulla on kuivat silmät.

Milloin sua naurattaa?

Mikä sua naurattaa?

Milloin sua nauratti viimeksi?

Milloin sua itkettää?

Milloin sua itketti viimeksi?

Kutittaako sua joskus? Miksi?

Mikä sua ärsyttää tosi paljon?

Kuka (näyttelijä, laulaja eli julkkis, jonka kaikki tietävät) ärsyttää sua?

Mikä sua pelottaa?

Mikä sua ilahduttaa?

Piristääkö kahvi sinua?

Jännittääkö sua nyt joku asia?

Miten reagoit? Eli mitä sanot, kun ystävä sanoo näin?

"Mua itkettää..."

"Mä oon raskaana!"

"Atshiuuuu!!!"

"Ai, mun jalkaan sattuu!"

"Mun hammasta särkee kamalasti."

"Mä en voi tulla kurssille tänään. Mulla on kuumetta."

"Anteeksi, että mä en kuunnellut sua."

"Mun mummolla on paha syöpä."

"Mun ei tarvii mennä hammaslääkäriin ennen kuin ens vuonna!"

"Mun täti kuoli eilen."

"Mun sisko sai vauvan!"

"Hei, sä oot myöhässä."

Tedään lauseita

Esimerkiksi:

- Minua naurattaa usein, jos mä katson Eddie Murphyn elokuvia.
- Joskus mua ärsyttää, kun mä unohdan ostaa maitoa kaupasta.
- Mun lasta kutittaa aina tädin luona paljon, koska hänellä on kissa. Ja hän on allerginen kissoille.
- ...

ALIAS 1

influenssa	päänsärky	ripuli	maha kipeä	keuhkoputkentulehdus	syöpä
malaria	keuhkokuume	Vesirokko	ruokamyrkytys	jalka poikki	käsi murtunut
sydänkohtaus	masennus	väsymys	nukun huonosti	allergia	ihottuma
kurkku kipeä	nälkä	pissahätä	oksettaa	on kuumetta	yskä
turvotusta	hammas kipeä	hartiat ovat jäykät	niveliä kolottaa	reumatismi	haava kädessä
rakko jalassa	nuha	en voi hengittää			

ALIAS 2

pää	jalka	käsi	maha	niska	kaula
pippeli	kyynärpää	olkapää	kantapää	rinta	jalka
pohje	pylly	sormet	varpaat	pimppi	selkä
lantio	vyötärö	kämmen	jalkapohja	Reisi	nilkka

Dialogit

Tee dialogi. Sinulla on seuraava ongelma:

- A. Niska on kipeä. Selität asiaa fysioterapeutille.
- B. Haluat ruokavalion ravintoneuvojalta.
- C. Haluat aloittaa uuden, paremman elämän. Keskustele ystävän kanssa.
- D. Annat neuvoja kaverille, miten hän saa elämänilon / fyysisen kunnon takaisin.

Tilannetehtävät

1. Soitat ystävälle ja sulla on joku paikka kipeä.
2. Olet sopinut ystävän kanssa jotakin, mutta olet sairas ja et voi tavata.
4. Sulla on kuumetta ja lapsi pitää hakea päiväkodista. Pyydä vaimoa tai ystävää hakemaan.
5. Sulla on jalka kipeä, sä haluat sellaiset kengät, joihin sun varvas mahtuu.
6. Olet raskaana ja tarvitset isomman hameen.
7. Olet lihonut paljon, olet vaatekaupassa ja haluat ison paidan.
8. Menet kuntosalille ja haluat dieetin ja kunto-ohjelman.
9. Anna ohjeita

JOS:

- ✓ Häntä nukuttaa x:n puhe
- ✓ Häntä itkettää
- ✓ Häntä kakattaa, mutta ei ole vessaa
- ✓ Häntä ärsyttää
- ✓ Häntä huimaa ja päätä särkee
- ✓ Hän tylsistyy työpaikalla
- ✓ Häntä pelottaa kuolema
- ✓ Häntä janottaa, mutta ei ole juotavaa
- ✓ Häntä suututtaa, että hän maksoi niin paljon
- ✓ Häntä masentaa talvi
- ✓ Hänellä on huono kaukonäkö
- ✓ Korkea kuume
- ✓ Flunssa
- ✓ Hammassärkyä

- ✓ Vatsa kovalla
- ✓ Paljon ylipainoa
- ✓ Hän on menossa leikkaukseen

Kertominen

- A. Mitä hyvinvointi sinulle merkitsee? Mitä asioita se sisältää?
- B. Miten pysyt terveenä, miten hoidat terveyttäsi?
- C. Millainen on hyvä / terve elämä sinun mielestäsi?
- D. Millaisia haasteita nykyaika asettaa terveydelle ja hyvinvoinnille?
- E. Miten hoidat fyysistä kuntoasi? Entä miten rentoudut (relax)? Miten virkistäydyt?
- F. Milloin olit viimeksi sairas?
- G. Millaisia sairauksia on lapsilla usein? Entä aikuisilla? Mitkä sairaudet ovat tyypillisiä Suomessa? Entä sinun kotimaassa? Miksi? Mikä on tyypillinen sairaus sinulla?
- H. Mitä teet tavallisesti, että sinusta ei tulisi sairas (anna vinkkejä :))?
- I. Millaista on terve elämä?
- J. Millainen on terveydenhuollon systeemi Suomessa?
- K. Kerro, kun olit viimeksi sairas, millainen tarina se oli?